Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Katedra soukromého práva a civilního procesu

Konzultantský posudek diplomové práce

Autor diplomové práce: **Jakub Zajíc**

Název diplomové práce: **Odpovědnost správce svěřenského fondu**

Autor posudku: **JUDr. PhDr. Jan Petrov, Ph.D., LL. M.**

Úvodem

1. **Výběr tématu.** Svěřenskými fondy se v České republice zabývají články, monografie i komentáře. Přesto jde o téma, které je dosud zpracováno značně neúplně. Zatímco v řadě zahraničních jurisdikcí se jedná o institut známý po staletí, v České republice se intenzivněji věnujeme svěřenským fondům teprve v souvislosti s novým občanským zákoníkem. Stále se tedy jedná (a podle mého názoru ještě delší dobu jednat bude) o jednu z aktuálních a zajímavých právních oblastí.

2. Diplomová práce se přitom nezaměřuje na obecný popis (který již byl vícekrát podán), ale na dílčí (a přitom velmi významnou) otázku odpovědnosti správce svěřenského fondu (kde lze do českého prostředí vnést řadu informací a otázek). Autor tedy vhodně zvolil téma práce, a ta proto má potenciál přinést do českého prostředí nový vhled.

3. **„Komparativní" zpracování.** Spíše mám za to (a níže podrobněji rozvedu), že práci škodí její rozkročení mezi tři oblasti: právo anglické, quebecké a české. Vznikají tak pasáže, které jsou volně položeny vedle sebe a jsou různé pojaté: pasáže k anligckému právu komplexněji, ke quebeckému právu krátce a povrchně a k českému právu v jedná části krátce a v druhé části tak, že se autor především detailně zaměřuje na jednu dílčí otázku (má povinnost správce smluvní, anebo zákonnou povahu?).

4. Autor si vytyčil velmi náročný způsob zpracování. Musím žel uvést, že svým ambicím dostál jen zčásti. Tím bych však nerad snižoval autorovy kvality. Myslím, že tato diplomová práce pro něj představuje krok na cestě k mnoha kvalitnějším právním textům.

K jednotlivým částem práce

5. **Úvodní pasáže.** Str. 7 až 14 práce představují kvalitní úvodní vymezení, co jsou trusty a svěřenské fondy, jak se zakládají a kterých osob se týkají. Uvedené stránky souvisí s vlastním tématem práce spíše volně, ale vzhledem k jejich nízkému počtu a stručnosti podání nepovažuji jejich zařazení za negativum. Od str. 15 již začínají kapitoly k užším tématům, která odpovídají názvu a tématu práce: jaké má svěřenský správce povinnosti a jaké důsledky přináší jejich porušení.

6. **Pasáže k anglickému právu.** Autor myslím pracuje s dostatečným početem anglických zdrojů, jakkoli jde jen o několik učebnic či monografií. Už jen to, poctivě je přečíst, promyslet a zprostředkovat zabere mnoho času a je pro české prostředí přínosem. Není myslím důvod vytýkat diplomantovi, že se zaměřil na uvedené zdroje

a neobsáhl např. desítky článků v anglicky psaných časopisech.[1] Kladu si však otázku, zda autor přečetl byť jediné rozhodnutí anglického soudu z těch, na která odkazuje.

7. Na některých místech však není zřejmé, jak dospěl ke svým závěrům. Tak na str. 17 uvádí (bez jakékoli citace), že zákon o správcích z r. 2000 je liberálnější, neboť nenutí správce k obezřetnými investicím, nýbrž správce může činit i jen investice rozumné. Je však pochybné, že by z pouhých dvou slov (nejsou-li podloženy dalšími zdroji) bylo možné činit takto dalekosáhlé závěry. Autor ostatně přehlíží, že uvedený Trustees Act 2000 (a rovněž jim pominutý Trustee Investments Act 1961) šířeji upravuje investiční kritéria.

8. **Pasáže ke québeckému právu.** Zde je patrné autorovo omezení dané tím, že zřejmě neovládá francouzský jazyk. Proto jsou pasáže práce týkající se CCQ velmi krátké a povrchní. Tak se autor věnuje určitému tématu anglického práva na str. 15 až 21 a následně odpovídající téma v právu québeckém zpracoval přibližně na půl strany.

9. **Pasáže k českému právu.** Na str. 22 je nepochopitelné, proč se text nad nadpisem *2.3. Česká republika* (tento text by měl připadat k předchozímu nadpisu o quebeckém právu) týká práva českého. Výklad na str. 22 až 24 (povinnosti svěřenského správce) představuje pouhé stručné shrnutí zákonného textu bez přidané hodnoty. Ve výkladu na str. 33 až 43 (odpovědnost svěřenského správce) až příliš velkou část zabírá úvaha, zda povinnosti svěřenského správce mají smluvní, anebo zákonnou úpravu. Navíc je tento výklad poměrně obtížné sledovat (k tomu obecněji bod 12 tohoto posudku níže); není zřejmé, které důsledky podle autora mají vyplývat ze kterých předpokladů; a některé pasáže působí poněkud duplicitně.

10. K posledně uvedenému srov. např. poslední odstavec na str. 39 a na str. 40. Mimo to, na str. 40 autor argumentuje pro závěr, že vztah zakladatele a svěřenského správce nemá smluvní povahu, tím, že tento vztah je *„založen na dvou jednostranných právních jednáních, která tyto subjekty učiní“*. Čtenáře okamžitě napadne: nevzniká snad smlouva obvykle dvěma jednostrannými právními jednáními, totiž ofertou a akceptací?

11. Kladněji lze hodnotit str. 42 a 43, kde autor na podkladě seznámení se se zahraničními úpravami, předkládá návrhy na racionální interpretaci či zlepšení úpravy české.

Struktura významných částí textu, resp. nedostatek této struktury

12. **Absence nadpisů.** Práci by výrazně prospělo, kdyby autor rozčlenil některé své příliš dlouhé odstavce a lépe strukturoval, např. nadpisy třetí úrovně, některé příliš dlouhé pasáže. Tak čtenář prochází mnoho a mnoho stran, na kterých se nepředvídatelně střídají různá témata a přitom nenarazí na jediný nadpis. Tím se práce stává značně čtenářsky nepřehlednou.

13. **Nepřehledná struktura práce.** Zmíněnou nepřehlednost si ukažme např. na výkladu k anglickému právu na str. 15 až 21 práce (nicméně níže uvedené připomínky se v menší míře týkají např. i výkladu na str. 25 až 30). Čtenář se zde na úvod dozví, že základním zdrojem zde je zákon o správcích z roku 2000. Až za mnoho stran mu je sděleno, že jsou nadále v účinnosti významné pasáže zákona o správcích z roku 1925, a jsou tu i další relevantní zákony. Nebylo by čtenářsky mnohem vstřícnější, kdyby str. 15 obsahovala nadpis *2. 1. 1. Relevantní právní zdroje*, soustředil se zde výklad

[1] Obecně bych považoval za přínosné pro další rozvoj českého práva svěřenských fondů, pokud by zdejší autoři pracovali i s kvalitními texty zahraničních statutů a zaměřovali se i na publikace (byť méně akademického charakteru) obsahující doporučení v tomto ohledu. Nicméně pro dané dílčí téma (odpovědnost správce) je tento postup méně relevantní a přínosný než pro dílčí témata další.

k relevantním anglickým právním zdrojům a k tomu, jak spolu souvisí? Následně autor volně skáče z tématu na téma, že přejde ke třem klíčovým povinnostem správce trustu. Ani tento jednotící prvek (který by byl podstatně patrnější, kdyby autor používal nadpisy, viz výše) však nedrží práci plně pohromadě. Poté, kdy se autor vyjádří k poslední z těchto tří povinností, začne hned další odstavec slovy: *„Další z významných povinností správce trustu…“* Jedná se o nějakou čtvrtou povinnost, a pokud ano, jak zapadá do uvedeného schématu tří povinností?

14. **Nevyváženost jednotlivých částí práce.** Jak bylo uvedeno výše (body 3 a 4 tohoto posudku výše), jednotlivé části práce jsou svým obsahem a rozsahem nevyvážené a příliš spolu nekomunikují.

Doporučení k obhajobě

15. Práci, přes její uvedené nedostatky, **doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm D.**

16. Oceňuji autorovu ambici zabývat se zahraničními úpravami. Některé autorské volby však nebyly příliš šťastné (např. zabývat se quebeckým právem, když k němu autor téměř nemá, co říci). Dále mi připadá, že autor poněkud uspěchal odevzdání práce: hodně a rychle psal, málo se na svůj text díval s kritickým odstupem a málo jej revidoval. Přitom právě takový postup by vedl mnohem přehlednějšímu a propojenějšímu textu.

17. Přitom nezpochybňuji ani autorovu schopnost pracovat s anglickými zdroji, ani to, že ve své budoucí praxi řadu textů, které budou propracovanější a čtenářsky vstřícnější.

Jan Petrov
23. září 2019